

**Президенти і пам'ять.
Політика пам'яті президентів
України (1994–2014):
підґрунття, послання,
реалізація, результати**

КУПИТИ

Міждисциплінарне дослідження формування, практичного втілення та прямих наслідків політики у сфері історичної пам'яті, що здійснювалась у період, коли президентами України були Л.Кучма, В.Ющенко, В.Янукович (із принагідними екскурсами в раніші часи). Шляхом контент-аналізу офіційних документів цієї політики (укази та розпорядження президентів, постанови Верховної Ради та уряду, виступи і звернення) та дискурсивного аналізу їх аргументації з'ясовано явно й неявно визначені цілі, ідеологічні засади, тематичні й політичні пріоритети державної політики пам'яті, її інструментарій. На базі широкого масиву джерел проаналізовано також практичну реалізацію поставлених президентами завдань, оцінено її наслідки та суспільну рецепцію. У праці запропоновано цілісну методологію вивчення й оцінювання державної політики пам'яті, ґрунтовану на методах аналізу суспільної політики, дискурсивного аналізу, й на методі «стратегічних дилем» культурної політики. Видання розраховане на культурологів, політологів, політичних аналітиків, фахівців з державного управління та гуманітарної політики.

Інститут культурології НАМ України

Олександр Гриценко

ПРЕЗИДЕНТИ І ПАМ'ЯТЬ

Політика пам'яті президентів України (1994–2014):
підґрунтя, послання, реалізація, результати

Київ 2017

УДК 323.2(477)
ББК 71.4(2)
Г85

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту культурології
НАМ України, протокол № 5 від 20 квітня 2017 р.*

Рецензенти:

доктор історичних наук, професор Ю.І.Шаповал;
доктор історичних наук, професор В.Ф.Верстюк;
доктор наук з державного управління, професор В.В.Тертичка.

Гриценко О.А.

Г85 Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994–2014): під-
ґрунття, послання, реалізація, результати. – К.: «К.І.С.», 2017. – 1136 с. ; іл.

Міждисциплінарне дослідження формування, практичного втілення та прямих наслідків політики у сфері історичної пам'яті, що здійснювалась у період, коли президентами України були Л.Кучма, В.Ющенко, В.Янукович (із принагідними екскурсами в раніші часи). Шляхом контент-аналізу офіційних документів цієї політики (укази та розпорядження президентів, постанови Верховної Ради та уряду, виступи і звернення) та дискурсивного аналізу їх аргументації з'ясовано явно й неявно визначені цілі, ідеологічні засади, тематичні й політичні пріоритети державної політики пам'яті, її інструментарій. На базі широкого масиву джерел проаналізовано також практичну реалізацію поставлених президентами завдань, оцінено її наслідки та суспільну рецепцію.

У праці запропоновано цілісну методологію вивчення й оцінювання державної політики пам'яті, ґрунтовану на методах аналізу суспільної політики, дискурсивного аналізу, й на методі «стратегічних дилем» культурної політики.

Видання розраховане на культурологів, політологів, політичних аналітиків, фахівців з державного управління та гуманітарної політики.

Це видання уможливлене грантом Канадського інституту українських студій з Вічного фонду ім. докторів Марії Фішер-Слиш і Рудольфа Фішера.
This publication was made possible through a grant from CIUS (from the Dr. Maria Fischer-Slysh and Dr. Rudolf Fischer Endowment Fund).

Редактор Н.Гончаренко

Зміст

Подяки	8
--------------	---

Частина 1.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ І ПІДХОДИ

1.1. Історична пам'ять суспільства та політика пам'яті: проблеми з термінами, моделями та методами	11
1.2. Предметна область, завдання та методологія дослідження	25

Частина 2.

ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ ПРЕЗИДЕНТА Л.КУЧМИ: ПРИНЦИПОВА СИТУАТИВНІСТЬ

2.1. Тематична спрямованість указів з політики пам'яті.....	49
2.2. Аналіз політичної аргументації указів Л.Кучми	56
2.3. Аналіз реалізації указів та розпоряджень президента Л.Кучми	72
2.3.1. Спорудження пам'ятників, відбудова втрачених пам'яток.....	72
Спроби «декомунізації» символічного простору.....	74
Відновлення втрачених видатних пам'яток.....	75
Відновлення «Цвинтаря львівських орлят»	100
2.3.2. Реалізація інституційних рішень та «проблема ОУН-УПА»	113
2.3.3. Відзначення річниць та ювілеїв.....	129
400-річчя від дня народження Богдана Хмельницького	134
350-річчя битви під Батогом	146
350-річчя Переяславської ради	150
Відзначення Шевченківських річниць та ювілеїв	163

5.3.4. Назад, до «спільної історії»: відзначення православних річниць та «відродження» православних пам'яток.....	989
<i>Св. Софія та Печерська лавра: невдале повзуче захоплення під шум ювілею.....</i>	<i>990</i>
<i>Останнє «спільне свято»: 1025-річчя хрещення Київської Русі.....</i>	<i>998</i>
5.4. Висновки про політику пам'яті президента В.Януковича	1012
5.4.1. Загальна характеристика політики: «стратегічні дилеми»	1012
5.4.2. Оцінка політики В.Януковича за стандартними критеріями	1017

ДОДАТКИ

Додаток 1. Політична аргументація в указах Л.Кучми з політики пам'яті	1019
Додаток 2. Політична аргументація в указах В.Ющенко з політики пам'яті	1040
Додаток 3. Політична аргументація в указах В.Януковича з політики пам'яті	1075
Література.....	1083
Список скорочень	1106
Іменний покажчик	1109
Summary	1131

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ